

Planter

Svampebekæmpelse i vårhvede

Se forslag til bekæmpelse af svampesygdomme i vårhvede.

Viden om Opdateret 28. april 2025

I tabel 1 ses en oversigt over de dyrkede vårhvedesorters modtagelighed for gulrust og meldug. Bravens er meget modtagelig for gulrust, mens de øvrige sorter ikke er modtagelige eller kun lidt modtagelig. Bravens og Thorus er mest modtagelig for meldug.

Der har typisk været svage til moderate angreb af Septoria, hvorfor der ikke er foretaget en indgruppering af sorternes modtagelighed for denne sygdom. Data for hvedebladplet og brunrust er også meget begrænsede, fordi angreb har været sjældne. I 2024 forekom der dog lidt mere brunrust end normalt i vårhvede især i Kapitol, se tabel 1.

De opnåede bruttomerudbytter for svampebekæmpelse i 2022-2024 er også vist, hvor 2023 var et tørt og atypisk år.

Tabel 1. Vårhvedesorters modtagelighed for svampesygdomme.

Sort	Bruttomerudbytte svampebekæmpelse, hkg/ha, 6 forsøg 2022-2024			Procent dækning brunrust, 10 lok. 2024	Meldug (0-3)	Gulrust (0-3)
	2024	2023	2022			
Kapitol	9,6	1,5	4,6	11,0	2	0
Bravens	-	3,8	7,9	-	(3)	(3)
Thorus	7,3	1,5	5,8	0,8	(3)	(1)
KWS Talisker	-	2,0	6,3	-	(1)	(0)
KWS Fixum	2,7	1,8	6,7	2,3	2	1
erlong	4,6	-2,6	-	0,2	1	0

Sort	Bruttomerudbytte svampebekæmpelse, hkg/ha, 6 forsøg 2022-2024			Procent dækning brunrust, 10 lok. 2024	Meldug (0-3)	Gulrust (0-3)
	2024	2023	2022			
KWS Jordum	-	-	7,3	-	-	-

[Download tabel 1 som pdf](#)

0-3 skala, hvor 0 er ikke modtagelig og 3 er meget modtagelig. () = data fra 2023. - = ingen data.
Kilde: Sortinfo.dk

Billede 1. Sorten Bravens er modtagelig for gulrust, mens de øvrige dyrkede sorter ikke er modtagelige eller kun mindre modtagelige.

Bekæmpelsestærskler for svampesygdomme

Herunder ses, hvornår de forskellige svampesygdomme anbefales bekæmpet:

- **Meldug** bekæmpes ved over 25 procent angrebne planter i de tidlige vækststadier.
- **Gulrust** bekæmpes i modtagelige sorter (karakteren 3 i tabel 1) ved konstateret forekomst.
- **Brunrust** bekæmpes ved over 25 procent angrebne planter i vækststadium 31 (1 knæ udviklet) og herefter ved over 10 procent angrebne planter.
- **Septoria**. Smittetrykket af Septoria er væsentlig lavere i vårhvede end i vinterhvede, og der skal flere dage med nedbør til at udløse en bekæmpelse. Det nøjagtige antal er dog ikke undersøgt. Behovet vurderes ud fra angrebsgraden og nedbørsforholdene. I vækststadium 45-59 (skridning) udløses en bekæmpelse, hvis der er over 10 procent planter med angreb på 3. øverste blad.
- **Hvedebladplet** kan være et problem ved forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning, mens svampen er af mindre betydning i pløjede marker. Angreb er oftest svagere i vårhvede end i vinterhvede.

Ovenstående tærskler er fastsat ud fra, at der i de tidlige vækststadier medtælles angreb på hele planten og fra og med vækststadium 32 (2 knæ udviklet) medtælles kun angreb på de 3 øverste fuldt udviklede blade af hovedstrå.

Løsningsforslag

I **tabel 2** er vist løsningsforslag ved svampebekæmpelse i vårhvede. Vær obs på, hvor meget løsninger tæller i triazolreglerne. Se også **Triazolreglerne: Sådan beregner du brugen af triazol**. Af tabel 3 nedenfor fremgår, hvordan løsninger tæller i triazolreglerne.

Firmaerne har oplyst, at kun vinter- og vårbyg igen i år er bejdset med midler omfattet af triazolreglerne. I tabel 3 er derfor vist, hvor meget løsninger tæller, når udsæden ikke er bejdset med omfattede triazoler.

Først i sæsonen kan meldug eller gulrust udløse en bekæmpelse. Som det fremgår af tabel 1 er de fleste af sorterne ikke modtagelige for gulrust. Mod meldug har Talus EC bedst effekt, mens følgende midler har jævnbyrdig effekt: Orius Gold, Folicur Xpert EC 240, Prosaro, Proline Xpert EC 240, Proline. Midler der tæller lidt i triazolregnskabet kan derfor vælges mod meldug. I sorter, som er gulrustmodtagelige, vælges midler med god effekt mod gulrust. De førstnævnte midler har bedst effekt mod gulrust. Ved brunrust vælges midler med god effekt mod brunrust. Som det fremgår af tabel 3, tæller tidlig anvendelse af Orius Gold for meget i triazolregnskabet og kan derfor ikke anvendes tidligt. Der kan evt. tilsættes Comet Pro til midler med mindre god effekt mod rust, hvis det undtagelsesvis er nødvendigt af hensyn til triazolregnskabet. Comet Pro har ikke effekt på meldug grundet resistensudvikling hos meldug mod strobiluriner.

Ved aksbeskyttelsen i vårhvede er angivet en lavere indsats end i vinterhvede, og behandlingen er ikke delt. Det skyldes, at smittetrykket af Septoria er meget lavere i vårhvede, og de opnåede merudbytter for svampebekæmpelse har været lavere. Der kan anvendes Propulseholdige løsninger eller en lav dosis Balaya (må senest anvendes i vækststadium 40, før skridning, lige før fanebladets bladskede begynder at strække sig). Ved meget lavt smittetryk kan evt. også anvendes rene triazoler, men vær obs på triazolregnskabet.

Vær opmærksom på, at der som angivet i tabel 2 for mange af løsninger er begrænsninger på det tilladte antal behandlinger pr. vækstsæson. Af løsningsforslagene ved den sene behandling fremgår også, ved hvilket vækststadium løsninger senest må anvendes.

Svampemidlernes effekt mod svampesygdomme i korn

Se effekten af svampemidler mv. i **Vejledning til bekæmpelse af svampesygdomme i korn**.

Tabel 3. Så meget tæller de anbefalede løsninger i tabel 2 med de nye triazolregler.

Procent af tilladt forbrug (gælder for vårhvede ikke bejdset med omfattede triazoler). Der er rundet opad. Orius Gold er ikke angivet som løsningsforslag i tabel 2, men i tabellen er vist, hvor meget løsninger med Orius Gold tæller.

	30-32	33-48	49-69*
0,15 l Talus EC	0	0	0
0,3 l Orius Gold	90	56	-
0,25 l Folicur Xpert EC 240	60	38	-
0,25 l Prosaro	47	30	-
0,25 l Proline Xpert EC 240	30	19	-
0,2 l Proline	0	0	-
0,15 l Proline + 0,2 l Comet Pro	0	0	-

	30-32	33-48	49-69*
0,4-0,5 I Orius Gold	-	75-94	50-63
0,3-0,4 I Folicur Xpert EC 240	-	45-60	30-40
0,3-0,4 I Prosaro	-	35-47	24-31
0,3-0,4 I Proline Xpert EC 240	-	23-30	15-20
0,25-0,3 I Proline	-	0	0
0,25-0,3 I Propulse + 0,2 I Orius Gold	-	38	25
0,25-0,3 I Propulse + 0,15 I Folicur Xpert EC 240	-	23	15
0,25-0,3 I Propulse + 0,15 I Prosaro	-	18	12
0,25-0,3 I Propulse + 0,15 I Proline Xpert EC 240	-	12	8
0,25-0,3 I Propulse + 0,15 I Proline	-	0	0
	30-32	33-37	38-40
0,4 I Balaya	-	40	27

* Bemærk, at løsningerne kun må anvendes til vækststadiene, som er angivet i løsningsforslagene.

Emneord

Svampebekæmpelse

Svampesygdomme, planter

Vårhvede

Publiceret: 11. april 2019

Opdateret: 28. april 2025

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent

SEGES Innovation P/S

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk